

sygn. akt: I Ns 570/12

POSTANOWIENIE

dnia 22 kwietnia 2013 roku

Sąd Rejonowy w Zgorzlecu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Marek Tęcza

Protokolant Aneta Adamowicz

po rozpoznaniu w dniu 22 kwietnia 2013 roku w Zgorzlecu

sprawy z wniosku **J. S., A. S., P. M., A. M., R. M. i I. M.**

przy udziale **(...) S.A. w K. Oddziału w J.**

o odpłatne ustanowienie służebności przesyłu

postanawia:

1. wniosek oddalić,
2. ustalić, że wnioskodawcy i uczestnik postępowania poniosą koszty, w tym koszty zastępstwa prawnego, stosownie do swojego udziału w sprawie.

sygn. akt: I Ns 570/12

UZASADNIENIE

Wnioskodawcy J. S., A. S., P. M., A. M., R. M. i I. M. przy udziale (...) S.A. w K. Oddziału w J. wystąpili z wnioskiem o odpłatne ustanowienie, na podstawie art. 305¹ kc służebności przesyłu obciążającej nieruchomość stanowiącą działkę ewidencyjną nr (...) w miejscowości D., dla której Sąd Rejonowy w Zgorzlecu prowadzi księgę wieczystą nr (...) na rzecz (...) S.A. w K., której treścią jest znoszenie istnienia w przestrzeni na i nad powierzchnią nieruchomości obciążonej urządzeń przesyłowych w postaci słupa i linii wysokiego napięcia oraz prawo korzystania z nieruchomości obciążonej w zakresie niezbędnym do dokonywania konserwacji, remontów, modernizacji urządzeń przesyłowych wraz z prawem wejścia i wjazdu na teren odpowiednim sprzętem. Ponadto wnieśli o zasądzenie od uczestnika na rzecz wnioskodawców kwoty 55.200, zł tytułem opłaty rocznej jako odpowiedniego wynagrodzenia za ustanowienie służebności oraz zasądzenie zwrotu kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych, w tym kwoty 102, zł tytułem zwrotu opłaty skarbowej od pełnomocnictw wnioskodawców. W uzasadnieniu wniosku podnieśli, że są właścicielami nieruchomości położonej w D. składającej się z działki oznaczonej numerem (...), która przeznaczona jest pod grunty orne oraz łąki stałe. Przez całą ich nieruchomość przebiega linia energetyczna oraz stoi na niej słup energetyczny, którego właścicielem oraz użytkownikiem jest uczestnik postępowania. (...) użytkownika nieruchomości ograniczona jest przez strefę ochronną linii energetycznych o łącznej powierzchni ok 2.300 m². Wnioskodawcy podali, że wzywali uczestnika postępowania do dobrowolnego ustanowienia w drodze umowy służebności przesyłu, który zaproponował jednorazową opłatę w wysokości 188,72 zł. Wnioskodawcy nie przystali na tą propozycję i uznali, że konieczne jest sądowe ustanowienie służebności na mocy art. 305² kc. Wysokość opłaty, której się domagali wnioskodawcy, ustalili w oparciu o średnią cenę dzierżawy 1 m² gruntu wykorzystywanego przez uczestnika postępowania, która wynosi około 2, zł co po przemnożeniu przez powierzchnię nieruchomości wnioskodawców zajętą pod strefę ochronną daje kwotę 55.200, zł. W piśmie procesowym z 29

października 2012 roku wnioskodawcy uzupełnili swoje stanowisko wskazując, że nie można mówić o tytule prawnym uczestnika postępowania do zajmowania nieruchomości, jeżeli zajęcie nastąpiło na podstawie decyzji administracyjnej wydanej na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 kwietnia 1985 roku o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu (Dz.U. z 1991 roku Nr 30, poz. 127 t.j. ze zm.), bowiem przewidywała ona przeprowadzenie negocjacji z właścicielem nieruchomości w celu uzyskania zgody na zajęcie gruntu. Natomiast decyzja wydawana na podstawie przepisów ustawy z 12 marca 1958 roku o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości podejmowana była z pominięciem właściciela nieruchomości i nie regulowała stosunków między inwestorem a właścicielem nieruchomości. Ponadto wskazali, że przedłożona przez uczestnika postępowania decyzja dotyczyła jedynie udzielenia zezwolenia na wstęp na zajętą nieruchomość w okresie budowy sieci od 01 listopada 1979 roku do 31 maja 1980 roku oraz do eksploatacji pobudowanej linii napowietrznej 110 kV w okresie późniejszym, a nie zezwalała na trwale użytkowanie nieruchomości i nie legalizowała posadowienia sieci przesyłowej na nieruchomości wnioskodawców. Podnieśli, że nie można przyjąć aby decyzja administracyjna o zajęciu nieruchomości, której właściciel nie miał prawa się sprzeciwić, mogła stanowić umowę do dalszego korzystania z niej, bowiem pozbawiłoby to właściciela możliwości skutecznego dochodzenia swych praw przeciwko uczestnikowi postępowania. Ponadto wskazali, że prawo ich zostało naruszone tym samym należałoby przyjąć, że właścicielowi nieruchomości przysługuje roszczenie o zapłatę odszkodowania za bezumowne korzystanie z nieruchomości przez przedsiębiorstwo przesyłowe i prawo do uregulowania jej stanu prawnego przez ustanowienie służebności przesyłu za wynagrodzeniem. Wnioskodawcy oświadczyli, że zarzut zasiedzenia służebności przesyłu nie zasługuje na uwzględnienie. Przedłożone przez uczestnika postępowania dokumenty nie dowodzą, w którym roku zostały pobudowane przedmiotowe linie energetyczne wraz z podtrzymującymi je słupami na nieruchomości stanowiącej własność wnioskodawców oraz brak jest jakichkolwiek danych, jak i dowodu, w kwestii daty początkowej rozpoczęcia poboru energii za pośrednictwem w/w urządzeń. Ponadto wskazali na nieścisłości i chaotyczną argumentację uczestnika postępowania i stwierdzili, że przedłożona przez uczestnika postępowania decyzja nie dawała inwestorowi prawa do władania nieruchomością i nie usprawiedliwiała jego błędnego przekonania o posiadaniu nieruchomości zgodnie z przysługującym mu prawem. Wobec tego wnioskodawcy stwierdzili, że nietrafne jest stanowisko uczestnika postępowania, iż jego posiadanie cechowała i cechuje dobra wiara, bowiem był świadomy, że nieruchomość, na której została posadowiona sieć, nie jest jego własnością i nie posiadał zgody właścicieli na usytuowanie tych urządzeń. Natomiast domniemanie istnienia dobrej wiary w przedmiotowej sprawie jest obalone, bowiem uczestnik postępowania nie wykazał tytułu prawnego do objęcia nieruchomości w posiadanie, a ponadto nie może być mowy o istnieniu dobrej wiary co do pobudowania na gruncie wnioskodawców linii niskiego napięcia, co do której uczestnik postępowania w ogóle się nie odniósł, a przedłożona decyzja dotyczyła tylko linii wysokiego napięcia. Wobec tego do zasiedzenia służebności odnośnie linii niskiego napięcia niezbędny jest okres nieprzerwanego posiadania przez 30 lat. Ponadto wnioskodawcy stwierdzili, że niedopuszczalne jest zaliczenie posiadania przez przedsiębiorstwo państwowe wykonywanego przed 01 lutego 1989 roku potrzebnego do nabycia służebności przez zasiedzenie przez następcę prawnego tego przedsiębiorstwa. Wobec tego wnioskodawcy uznali, że bieg 30-letniego terminu zasiedzenia służebności dla uczestnika postępowania będącego posiadaczem w złej wierze rozpoczął się najwcześniej z dniem 01 lutego 1989 roku i jego upływ nastąpiłby z dniem 01 lutego 2019 roku, a nie jak błędnie wskazał uczestnik postępowania z dniem 01 lutego 2009 roku. Ponadto zdaniem wnioskodawców uczestnik postępowania, jeśli upatruje możliwość stwierdzenia zasiedzenia przez zaliczenie okresu posiadania przez Skarb Państwa, to powinien wskazać jaki jego zdaniem okres posiadania należy doliczyć, którego wobec braku danych dotyczących daty początkowej rozpoczęcia poboru energii za pośrednictwem urządzeń posadowionych na ich gruncie, nie sposób określić. Zdaniem wnioskodawców załączone dokumenty nie mogą stanowić dowodu na datę wybudowania urządzeń energetycznych i rozpoczęcia ich użytkowania, a ponieważ uczestnik postępowania nie wskazał na jaką okoliczność załącza dokumenty i nie wskazał tezy dowodowej wnioskodawcy wnieśli o pominięcie tych dokumentów jako środków dowodowych. W toku rozprawy, wobec treści odpowiedzi na wniosek, wnioskodawcy wnieśli o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu geodezji celem ustalenia przebiegu służebności przesyłu obciążającej nieruchomość wnioskodawców, z zakresu geodezji celem ustalenia strefy ochronnej linii energetycznej na nieruchomości oraz z zakresu szacowania nieruchomości na okoliczność ustalenia wysokości należnego wnioskodawcom od uczestnika postępowania wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu.

W odpowiedzi na wniosek uczestnik postępowania wniósł o oddalenie wniosku i obciążenie wnioskodawców kosztami postępowania w tym kosztami zastępstwa zgodnie z nomami przepisany. W uzasadnieniu swojego stanowiska (...) S.A. w K. wskazała, że urządzenia elektroenergetyczne posadowione na działce wnioskodawców nr (...) w miejscowości D. zostały posadowione zgodnie z przepisami obowiązującymi w dacie budowy linii. Powołała się na przepisy ustawy z 12 marca 1958 roku o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości, której przepisy zezwalały przedsiębiorstwu państwowemu, za zezwoleniem właściwego organu administracji, na zakładanie i przeprowadzanie na nieruchomościach między innymi przewodów do przesyłania elektryczności, a także zakładania podziemnych lub nadziemnych urządzeń technicznych niezbędnych do korzystania z tych przewodów. Osobom tym przysługiwało prawo dostępu do tych przewodów i urządzeń w celu wykonywania czynności związanych z ich konserwacją. Zdaniem uczestnika postępowania, w myśl utrwalonego i dominującego w orzecznictwie Sądu Najwyższego stanowiska, skutkiem ostatecznej decyzji administracyjnej wydanej na podstawie ustawy o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości było ograniczenie prawa własności przez ustanowienie trwałego obowiązku znoszenia przez właściciela stanu ukształtowanego przez zainstalowanie urządzeń przesyłowych, które należy uznać za swojego rodzaju służebność powstającą z mocy prawa. Uczestnik postępowania podniósł, że w takiej sytuacji objęcie przez posiadacza we władanie nieruchomości w zakresie takiej służebności było legalne, miało źródło w ostatecznej decyzji administracyjnej oraz w ustawie, a tym samym było posiadaniem w dobrej wierze. Tym samym wskazał, że w przypadku linii S-329 dysponuje tytułem do korzystania z części nieruchomości wnioskodawców. Ponadto z ostrożności procesowej podniósł zarzut zasiedzenia służebności przesyłu, bowiem od roku 1980 oraz 1987-1988 nieprzerwanie użytkuje urządzenia elektroenergetyczne posadowione na działce wnioskodawców pomimo zmian organizacyjnych z przedsiębiorstwa państwowego w 1989 roku do spółki akcyjnej (...) z siedzibą w K. od 01 września 2011 roku. Zdaniem uczestnika postępowania od 1980 i 1987-1988 roku obecność linii elektroenergetycznej była akceptowana przez właścicieli działki, a ponieważ linia od jej wybudowania funkcjonuje bez zmiany jej lokalizacji to od tego czasu stanowi trwałe i widoczny element działki objętej roszczeniem. Natomiast skoro uczestnik postępowania jest następcą prawnym przedsiębiorstwa państwowego, to od ponad 30 lat w dobrej wierze korzysta w sposób widoczny, trwały i nieprzerwany z nieruchomości wnioskodawców, to spełnił przesłanki do zasiedzenia służebności przesyłu w zakresie przebiegu przedmiotowej linii elektroenergetycznej z dniem 01 lutego 2009 roku. (...) S.A. w K. podniosła, że wnioskodawcy nie określili zakresu służebności, a żądana we wniosku kwota nie została oparta o żadną kalkulację i odbiega od obowiązujących cen rynkowych, dlatego zakwestionowała jej wysokość, jak również określoną przez wnioskodawców powierzchnię i wskazała, że wynagrodzenie z tytułu służebności może mieć wyłącznie charakter jednorazowy.

Sąd zważył co następuje:

Umową sprzedaży z 17 grudnia 1971 roku M. K. i A. K. nabyli od Skarbu Państwa prawo własności nieruchomości we wsi D., składającej się z działek gruntu nr (...) o łącznej powierzchni 9,93 ha. Dla nieruchomości tej założono księgę wieczystą nr (...).

dowód: kopia opisu nieruchomości gruntowej z 05 października 1971 roku k. 115, kopia orzeczenia nr (...) z 13 grudnia 1971 roku k. 116, kopia wypisu z aktu notarialnego rep. (...) z 17 grudnia 1971 roku k. 117-121, kopia mapy ewidencyjnej działki gruntu nr (...) z 04 października 1971 roku k. 114;

W dniu 08 października 1979 roku na wniosek Zakładu (...) zatwierdził plan realizacji budowy linii 110kV P. –N. i udzielił pozwolenia na realizację tej inwestycji oraz określił warunki budowy linii prowadzonej do Kombinatu (...) w C.. Natomiast 09 października 1979 roku Naczelnik Miasta i Gminy w P. decyzją wydaną w trybie przepisów ustawy z 12 marca 1958 roku o zasadach i trybie wywłaszczenia nieruchomości zezwolił Zakładowi (...) w J. na wejście na grunty i użytki rolne podczas budowy w okresie od 01 listopada 1979 roku do 31 maja 1980 roku i w czasie późniejszej eksploatacji linii napowietrznej 110 kV o przebiegu P. – N.. W uzasadnieniu wskazano, że budowa przewidziana jest dla poprawy i modernizacji sieci rozdzielczej średniego i wysokiego napięcia w tym rejonie. Konsekwencją między innymi tych decyzji była budowa i przesył energii elektrycznej najpóźniej od 01 stycznia 1981 roku linią wysokiego napięcia S-329. Natomiast decyzją z 29 stycznia 1980 roku Wojewoda (...) zatwierdził plan realizacyjny budowy linii 20 kV

napowietrznej i kablowej na trasie P. – Kombinat (...) w C., w związku z czym wybudowano i najpóźniej w 1988 roku zaczęto przysyłać nieprzerwanie energię elektryczną również liniami średniego napięcia L-517 i L-500. Linie S-319, L-517 i L-500 zamontowane zostały na słupach posadowionych między innymi na działce gruntu nr (...) stanowiącej własność M. K. i A. K..

dowód: odpis decyzji nr (...)z 08 października 1980 roku k. 38-39, odpis decyzji nr (...)z 09 października 1979 roku k. 40, odpis decyzji nr (...)z 29 stycznia 1980 roku k. 36-37, kopia karty z księgi inwentarzowej k. 46, kopia wypisu z aktu notarialnego rep. (...) z 17 grudnia 1971 roku k. 117-121, kopia mapy ewidencyjnej działki gruntu nr (...)z 04 października 1971 roku k. 114, zeznania świadka W. J.k. 98verte;

W 1991 roku dokonano odnowienia operatu ewidencji gruntów i działce gruntu nr (...)nadano nowy numer (...). Umową darowizny z 05 maja 1992 roku prawo własności między innymi działki gruntu nr (...), opisanej wciąż w księdze wieczystej pod nr (...), nabył J. K..

dowód: wyciąg z wykazu zmian danych ewidencyjnych działki (...)_5.(...).98 z 12 marca 2013 roku k. 109, kopia wypisu i wyrysu z rejestru gruntów działki gruntu nr (...)z 18 czerwca 2003 roku k. 112, kopia wypisu aktu notarialnego rep. (...) z 05 maja 1992 roku k. 122-123, kopia wypisu z rejestru gruntów nieruchomości objętej kw nr (...)k. 113;

J. S., A. S., P. M., A. M., R. M. i I. M. w dniu 11 lipca 2003 roku nabyli od J. K. prawo własności niezabudowanej działki gruntu nr (...) o powierzchni 4,9974 ha, na której posadowione są słupy służące do przesyłu energii elektrycznej liniami S-329, L-517 i L-500 i złożyli wniosek do Sądu Rejonowego w Zgorzelcu o odłączenie tej działki z dotychczasowej księgi wieczystej i założenie dla niej nowej księgi wieczystej. Dla działki założono księgę wieczystą nr (...).

dowód: odpis księgi wieczystej nr (...)k. 11-12, kopia wypisu aktu notarialnego z 11 lipca 2003 roku rep. (...) k. 84-85;

Do roku 1989 roku linie energetyczne S-329, L-517 i L-500 stanowiły część infrastruktury przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą (...) w P. – Zakład (...). W 1989 roku na podstawie Zarządzenia Ministra Przemysłu z dnia 16 stycznia 1989 roku utworzono przedsiębiorstwo państwowe pod nazwą Zakład (...) w J., a w 1993 roku Zakład (...) został skomercjalizowany i powstała spółka Zakład (...) S.A. w J.. W 2004 roku Zakład (...) S.A. w J. przejął majątek spółek energetycznych z L., O., W. i W. w trybie art. 492 § 1 pkt 1 ksh i stał się przedsiębiorstwem wielooddziałowym pod nazwą (...) S.A., który zmienił nazwę na (...) S.A. a następnie na (...) S.A. we W.. Po kolejnym połączeniu spółek, od 01 września 2011 roku prowadzi działalność pod nazwą (...) S.A. w K., którego jeden z oddziałów ma siedzibę w J..

dowód: zarządzenie Ministra Przemysłu 16 stycznia 1989 roku nr 27/ (...)/89 k. 41-43, zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z 09 lipca 1993 roku nr 198/O./93 k. 44-45, odpis pełnego z rejestru przedsiębiorców z 30 sierpnia 2012 roku k. 47-57;

Pismem z 10 października 2011 roku, doręczonym 12 października 2011 roku, J. S., A. S., P. M., A. M., R. M. i I. M. wezwali (...) S.A. w K. do ustanowienia służebności przesyłu za wynagrodzeniem. W odpowiedzi (...) S.A. w K. w celu uregulowania stanu prawnego urządzeń elektroenergetycznych zlokalizowanych na działce gruntu nr (...) zaproponowała ustanowienie służebności przesyłu na czas nieoznaczony za jednorazowym wynagrodzeniem w wysokości 188,72 zł. W toku rozprawy w przedmiotowej sprawie podniosła zarzut zasiedzenia służebności przesyłu.

dowód: wezwanie do ustanowienia służebności przesyłu za wynagrodzeniem z 10 października 2011 roku k. 15-16, pismo (...) S.A. w K. z 21 grudnia 2011 roku k. 13-14;

Sąd zważył co następuje:

Ustawą z dnia 30 maja 2008 roku o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 116, poz. 731), ustawodawca wprowadził z dniem 03 sierpnia 2008 roku do polskiego systemu prawnego, obok służebności gruntowych i służebności osobistych, instytucję służebności przesyłu (art. 305¹-305⁴ kc). Ustanowienie służebności przesyłu jest możliwe tylko na rzecz takiego przedsiębiorcy, który jest właścicielem urządzeń, służących do

doprowadzania lub odprowadzania płynów, pary, gazu, energii elektrycznej oraz innych urządzeń podobnych lub który zamierza wybudować takie urządzenia (art. 49 § 1 kc). Oznacza to, że służebność przesyłu może mieć zastosowanie zarówno do takich stanów faktycznych, gdy urządzenia przesyłowe już istnieją, jak również, gdy przedsiębiorca urządzenia te zamierza dopiero wybudować w przyszłości. Nowelizacja ta pozwala zarówno na uregulowanie tzw. zaszczości, oraz zabezpiecza interes prawny przedsiębiorcy już w fazie planowania inwestycji (G. Bieniek, W sprawie podmiotowych praw rzeczowych..., s. 43; tenże, Urządzenia przesyłowe..., s. 56). Na podstawie powołanych wyżej przepisów wnioskodawcy domagali się ustanowienia służebności przesyłu, za wynagrodzeniem w kwocie 55.200, zł uznając, iż taka kwota będzie stanowić odpowiednie wynagrodzenie za ustanowienie takiej służebności na stanowiącej ich własność nieruchomości.

Należy podkreślić, że nie ma potrzeby ustanowienia służebności przesyłu, jeżeli przedsiębiorca posiada tytuł prawny do korzystania z cudzej nieruchomości. Taki zarzut zgłosił uczestnik postępowania (...) S.A. w K., podnosząc zarzut zasiedzenia służebności przesyłu.

W realiach służebności przesyłu należy podkreślić, że posiadania prowadzącego do nabycia służebności gruntowej przez zasiedzenie nie należy utożsamiać z posiadaniem prowadzącym do nabycia przez zasiedzenie prawa własności nieruchomości. Przy ocenie posiadania prowadzącego do zasiedzenia służebności obciążającej nieruchomość chodzi o faktyczne korzystanie z gruntu w takim zakresie i w taki sposób, w jaki czyniłaby to osoba, której przysługuje służebność, zaś władanie w zakresie takiej służebności kwalifikuje się, zgodnie z art. 336 kc, jako posiadanie zależne. W odniesieniu do służebności przesyłu, wykładnia art. 285 § 2 kc musi uwzględniać charakter tej służebności i jej społeczno-gospodarcze przeznaczenie. Przesłanka art. 285 § 2 kc może być spełniona także wówczas, gdy służebność przesyłu ułatwia funkcjonowanie przedsiębiorstwa przesyłowego, zwiększając jednocześnie użyteczność należącej do niego nieruchomości, a same urządzenia nie muszą wszak się znajdować na nieruchomości, która ma być obciążona (vide postanowienie Sądu Najwyższego z 06 lipca 2011 roku w sprawie I CSK 157/11). Wskazać również należy, że nie ma żadnych podstaw do przyjęcia, iż posiadanie służebności przesyłowej przez przedsiębiorstwo państwowe przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej kodeks cywilny z 1989 roku nie było posiadaniem w rozumieniu art. 352 § 1 kc i nie mogło prowadzić do zasiedzenia (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z 12 stycznia 2012 roku w sprawie V CSK 183/11).

Przebieg linii wysokiego napięcia S-329 oraz linii średniego napięcia L-517 i L-500 przez nieruchomość wnioskodawców był w sprawie bezspornym, został również potwierdzony niekwestionowanymi zeznaniami świadka W. J., który w wyczerpujący sposób opisał lokalizację i przebieg tych linii. Spornym w sprawie było czy uczestnik postępowania, jako następca prawny przedsiębiorstwa państwowego budującego te linie, posiada tytuł prawny uzasadniający ich wybudowanie. Wnioskodawcy kwestionowali bowiem załączone przez uczestnika postępowania decyzje, twierdząc że nie wynika z nich uprawnienie do budowy linii oraz w którym roku przedmiotowe linie energetyczne zostały pobudowane wraz z podtrzymującymi je słupami na nieruchomości stanowiącej własność wnioskodawców. Ponadto stwierdzili, że błędnym jest przekonanie uczestnika postępowania o posiadaniu nieruchomości zgodnie z przysługującym mu prawem, bowiem nie posiadał on zgody właścicieli na usytuowanie tych urządzeń. Wbrew jednak twierdzeniom wnioskodawców należało stwierdzić, że z decyzji NB-8542/2/79 z 09 października 1979 roku, wydanej w oparciu o przepisy ustawy z 12 marca 1958 roku o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości oraz decyzji nr 4 A-61-4/75/79 z 08 października 1979 roku wynika, że przedsiębiorstwo państwowe Zakład (...) posiadał tytuł prawny do stałego korzystania z nieruchomości wnioskodawców w związku z wybudowaniem tam i korzystaniem z linii wysokiego napięcia S-329. Powszechnie akceptowalnym jest pogląd wyrażony w uchwale Sądu Najwyższego z 20 stycznia 2010 roku w sprawie III CZP 116/09, że decyzja wydana na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 1958 roku o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości (jedn. tekst: Dz.U. z 1974 r. Nr 10, poz. 64 ze zm.) jest tytułem prawnym dla przedsiębiorcy przesyłowego do stałego korzystania z wymienionej w tej decyzji nieruchomości. Co prawda wnioskodawcy podnosili, że w dokumentach tych nie wskazano nieruchomości wnioskodawców, jednak na podstawie art. 231 kpc sąd może uznać za ustalone fakty mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, jeżeli wniosek taki można wyprowadzić z innych ustalonych faktów, a ponieważ z decyzji nr NB-8542/2/79 wynika, że dotyczy ona budowy linii napowietrznej 110 kV o przebiegu N. – P., decyzja nr 4

A-61-4/75/79 wskazuje przebieg linii P. – N. czyli między innymi przez obręb D. do Kombinatu (...) w C., a ponadto z zeznań świadka W. J. wprost wynika, że decyzja nr NB-8542/2/79 dotyczyła linii S-329, tym samym sąd uznał, że stanowiła ona tytuł prawny do posiadania działki nr (...) (wtedy jeszcze nr 98) w zakresie odpowiadającym służebności przesyłu energii elektrycznej przez linię S-329. Podkreślić należy, że świadek W. J. jest pracownikiem zajmującym się stale dokumentacją dotyczącą między innymi linii energetycznych, tym samym był w stanie określić na podstawie danych zawartych w decyzjach, której linii one dotyczyły. Biorąc natomiast pod uwagę określony w decyzji termin budowy, czyli do 31 maja 1980 roku, sąd uznał, że pozwalało to na przyjęcie, iż jeszcze w tym samym roku linia została podłączona pod napięcie, a w dniu 01 stycznia 1981 roku służyła przesyłowi energii elektrycznej.

Odnosnie linii średniego napięcia L-517 i L-500 sąd uznał, że decyzja nr A-61-4/79/80 z 29 stycznia 1980 roku zatwierdzała plan realizacji budowy linii 20 kV na trasie P. – C., a więc przez D., co potwierdza również kopia karty z księgi inwentarzowej, która nie jest dokumentem w ścisłym znaczeniu, co podnieśli wnioskodawcy, to jednak jako fotokopia księgi inwentarzowej uczestnika postępowania odzwierciedla jego stan posiadania i potwierdza, że (...) jest właścicielem linii napowietrznej 20 kV nr L-517 o przebiegu P. – C. Kombinat (...), która funkcjonuje jako składnik przedsiębiorstwa co najmniej od 1988 roku. Poza brakiem podpisu osoby sporządzającej wpisy w księdze inwentarzowej, co pozbawia ten dowód waloru dokumentu, wnioskodawcy nie zakwestionowali danych zawartych w tej księdze, co zdaniem sądu nie zdyskwalifikowało mocy dowodowej tego środka dowodowego, jako fotokopii z księgi inwentarzowej. Jest faktem powszechnie wiadomym, że przedsiębiorstwa przesyłowe inwentaryzowały swoje linie przesyłowe w takich księgach, dokumentując ich przebieg oraz wartość i amortyzację. Natomiast z treści decyzji z 29 stycznia 1980 roku oraz przebiegu tej linii należało wywieść również uprawnienie do wybudowania linii L-500, której przebieg przez nieruchomość wnioskodawców w tym samym kierunku nie został zakwestionowany. Odnosnie tych linii sąd uznał, że przedsiębiorstwo przesyłowe było uprawnione do ich wybudowania również na podstawie decyzji wydanej na podstawie ustawy z dnia 12 marca 1958 roku o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości, która nie została przedłożona przez uczestnika postępowania, jednak sąd przyjął, że funkcjonowała w obrocie prawnym i była realizacją określonego w decyzji nr A-61-4/79/80 z 29 stycznia 1980 roku planu realizacyjnego budowy linii 20 kV napowietrznych i kablowej na trasie P. Kombinat (...) w C. zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego gminy W. zatwierdzonego zarządzeniem nr 53/74 z dnia 31 grudnia 1974 roku przez Naczelnika Powiatu w Z.. Ponadto dane zawarte w księdze inwentarzowej pozwalają stwierdzić, że w 1987 roku zostały one zinwentaryzowane jako czynne linie stanowiące składnik sieci elektroenergetycznej będącej aktualnie własnością uczestnika postępowania. Tym samym najpóźniej od 01 stycznia 1988 roku przesyłano za ich pośrednictwem energię elektryczną.

Powołany przez wnioskodawców przepis art. 70 ustawy z 29 sierpnia 1985 roku o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu dotyczący obowiązkowych negocjacji z właścicielem nieruchomości otrzymał takie brzmienie od 10 kwietnia 1991 roku w wyniku nowelizacji przepisów związanych między innymi ze zmianami ustrojowymi w kraju i zwiększeniem ochrony prawa własności. Jednak w okresie wydawania decyzji w przedmiocie budowy linii S-329 oraz L-500 i L-517 przepis ten nie obowiązywał i ówczesne przedsiębiorstwo państwowe Zakład (...)działając w oparciu o ostateczne decyzje administracyjne, wybudował trwale i widoczne urządzenia, a takim niewątpliwie są napowietrzne linie elektroenergetyczne, a ponadto podłączył je pod napięcie. Zdaniem sądu nie sposób przyjąć aby przedsiębiorstwo państwowe podejmowało się budowy sieci elektroenergetycznej bez sporządzenia wcześniej pełnej dokumentacji w postaci planów, projektów i wniosków oraz bez uzyskania na nią stosownych zezwoleń właściwego organu administracji. Powołane w złożonych decyzjach plany realizacyjne budowy linii napowietrznych 20 kV (czyli co najmniej dwóch) – jak w decyzji nr (...), zobowiązanie wykonawcy do dokonania powykonawczych pomiarów inwentaryzacyjnych – jak w decyzji (...), czy powołanie we wszystkich decyzjach zgodności budowy z planami zagospodarowania przestrzennego pozwala na przyjęcie, że przedsiębiorstwo państwowe budując linie działało w granicach i zgodnie z obowiązującymi ówczesnie przepisami prawa i w oparciu o ostateczne decyzje administracyjne, które stanowiły tytuł prawny do wybudowania, użytkowania i wykonywania władztwa nad elementami sieci elektroenergetycznej oraz uzasadniały przekonanie o pełnym prawie do korzystania z obciążonych w tym zakresie nieruchomości (nie tylko stanowiącej obecnie własność wnioskodawców). Nie zostało również wykazane, że – mimo iż negocjacje z właścicielem nieruchomości wprowadziły od 10 kwietnia 1991 roku przepisy ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości z 29 kwietnia 1985 roku (wcześniej w art. 75 tej ustawy nie było

takiego wymogu) – nie przeprowadzono negocjacji dotyczących wybudowania linii energetycznych z ówczesnymi właścicielami M. K. i A. K.. Ponadto przeznaczenie linii, a więc konieczność zapewnienia bardzo licznym użytkownikom sieci elektroenergetycznej dostępu do energii elektrycznej (wskazana wprost w decyzji nr (...) poprawa i modernizacja sieci rozdzielczej średniego i wysokiego napięcia), niezbędnej współcześnie do normalnego życia, uzasadniała przyjęcie dobrej wiary po stronie poprzedników prawnych uczestnika postępowania co do wybudowania linii i ich eksploatacji.

Powyższe argumenty zdaniem sądu pozwalały na przyjęcie dobrej wiary w objęciu w posiadanie nieruchomości wnioskodawców w zakresie odpowiadającym treści służebności przesyłu. Podkreślić należy, że z treści [art. 7 kc](#) i [art. 234 kpc](#) wynika domniemanie dobrej wiary, które jest wiążące dla sądu o ile druga strona domniemania tego nie obali. W świetle powyższych rozważań argumentacja wnioskodawców, że przy budowie linii przedsiębiorca przesyłowy był świadomy, że nieruchomość, na której została posadowiona sieć nie jest jego własnością i nie posiadał zgody właścicieli na usytuowanie tych urządzeń, wyłącza przyjęcie dobrej wiary nie mogła domniemania obalić. Jak wskazano wyżej działanie przedsiębiorcy energetycznego miały oparcie w decyzjach administracyjnych zezwalających na wybudowanie tych linii, a do tego z przedstawionych w pismach stanowisk wynika bezkonfliktowe istnienie linii i korzystanie z ich urządzeń przez uczestnika postępowania i jego poprzedników prawnych od początku ich funkcjonowania. Pierwszym sygnałem o chęci uregulowania tego stanu było dopiero wystąpienie wnioskodawców w piśmie do uczestnika z 10 października 2011 roku.

Jak wskazano wyżej ustalono, że przez linię S-329 co najmniej od 01 stycznia 1981 roku przesyłano energię elektryczną, a przez linie L-500 i L-517 od 01 stycznia 1988 roku, tym samym termin do zasiedzenia służebności przesyłu dla tych linii należy liczyć od tych dat. Ponieważ posiadanie było w dobrej wierze okres niezbędny do zasiedzenia w takim wypadku stanowi 20 lat. Mając powyższe na uwadze, zdaniem sądu, jeszcze przed wystąpieniem z wnioskiem o odpłatne ustanowienie służebności przesyłu doszło do zasiedzenia służebności gruntowych odpowiadających treści służebności przesyłu (vide Sąd Najwyższy w uchwale z 07 października 2008 roku w sprawie III CZP 89/08 oraz w postanowieniu z 13 października 2011 roku w sprawie V CSK 502/10). Co prawda (...) S.A. w K. dopiero od 01 września 2011 roku funkcjonuje pod tą nazwą i w tej formie prawnej, to mógł jednak zaliczyć okres posiadania swoich poprzedników prawnych, co wykazał złożonymi zarządzeniami Ministra Przemysłu, Ministra Przemysłu i Handlu oraz odpisem pełnym z rejestru przedsiębiorców, które potwierdziły następstwo prawne uczestnika postępowania po Skarbie Państwa – przedsiębiorstwach państwowych, jednoosobowych spółkach Skarbu Państwa i innych osobach prawnych. Powołane w odpowiedzi na wniosek oraz piśmie wnioskodawców postanowienie Sądu Najwyższego z 09 lutego 2012 roku, w sprawie III CZP 93/11 dotyczyło sytuacji, w której Sąd Najwyższy stwierdził, że nie było możliwe zasiedzenie służebności przesyłu, gdy zarówno właścicielem nieruchomości obciążonej, jak i posiadaczem służebności gruntowej oraz właścicielem nieruchomości władnącej był Skarb Państwa, a jedynie zarząd wykonywały różne przedsiębiorstwa państwowe. Z załączonych dokumentów wynika jednak, że 17 grudnia 1971 roku prawo własności obciążonej działki gruntu zostało zbyte przez Skarb Państwa na rzecz osób prywatnych M. K. i A. K.. W związku z powyższym bieg terminu zasiedzenia rozpoczął swój bieg od rozpoczęcia eksploatacji linii energetycznych (vide uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z 18 maja 2007 roku w sprawie I CSK 64/07).

Wobec powyższego poprzednicy prawni uczestnika postępowania nabyli przez zasiedzenie służebność, której dotyczy niniejszy wniosek, co wykluczało możliwość uwzględnienia go i dlatego został on oddalony.

W zakresie kosztów postępowania Sąd rozstrzygnął na mocy art. 520 § 1 kpc uznając, że zarówno wnioskodawcy jak i uczestnik postępowania winni ponieść koszty postępowania stosownie do swojego udziału. Przepis ten statuuje zasadę orzekania o kosztach postępowania nieprocesowego, co oznacza, że każdego z uczestników obciążają koszty tej czynności, której sam dokonał, zatem w tego rodzaju postępowaniu koszty nie podlegają wzajemnemu rozliczeniu (zwrotowi). W przedmiotowej sprawie strony poniosły jedynie koszty ustanowienia pełnomocników procesowych, do tego wnioskodawcy uiszcili opłatę od wniosku w kwocie 40, zł i opłaty skarbowe od złożenia pełnomocnictw, przy czym zdaniem sądu w niniejszym przypadku nie było podstaw do zastosowania wyjątków z § 2 i 3 art. 520 kpc, gdyż brak było sprzeczności interesów, a wręcz interesy wnioskodawców i uczestnika postępowania co do uregulowania kwestii

korzystania przez uczestnika z urzędzeń przesyłowych były zbieżne. W takim zaś wypadku zasada ujęta w art. 520 § 1 kpc jest nienaruszalna.